PATVIRTINTA
Lietuvos beisbolo asociacijos
narių suvažiavimo 2026 m. spalio 30 d.
nutarimu Nr. 2

LIETUVOS BEISBOLO ASOCIACIJOS
KOVOS SU MANIPULIAVIMU SPORTO VARŽYBOMIS PREVENCIJOS
PLANAS 2026–2029 METAMS

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos beisbolo asociacijos (toliau – LBA) kovos su manipuliavimu sporto varžybomis prevencijos planas 2026–2029 metams (toliau – Planas) nustato priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią manipuliavimui beisbolo sporto varžybomis, jų įgyvendinimo terminus, atsakingus subjektus, priemonių įgyvendinimo vertinimo rodiklius ir jų reikšmes.

2. Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sporto įstatymu, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 182¹ straipsniu, Europos Tarybos konvencija dėl manipuliavimo sporto varžybomis, Kovos su manipuliavimu aukšto meistriškumo sporto varžybomis taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2026 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. V-281 (toliau – Taisyklės), LBA Etikos ir drausmės kodeksu (toliau – Kodeksas), WBSC ir WBSC Europe sąžiningumo (angl. integrity) reikalavimais bei viešosios įstaigos Lietuvos antidopingo agentūros (toliau – Agentūra) rekomendacijomis.

3. Plane vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Kodekse ir Taisyklėse.

4. Planas taikomas visiems Kodekso 3 punkte nurodytiems asmenims: LBA organų nariams ir darbuotojams, LBA nariams (klubams), Sportininkams, treneriams ir kitiems Oficialiems asmenims, teisėjams ir kitiems Oficialiems varžybų asmenims.

II SKYRIUS. RIZIKOS VERTINIMAS

5. LBA organizuoja Lietuvos beisbolo čempionatą, taurės ir jaunimo varžybas, o Lietuvos rinktinės ir klubai dalyvauja WBSC Europe ir WBSC varžybose. Lietuvos beisbolo bendruomenė yra nedidelė, dauguma sportininkų nėra profesionalai, todėl:

5.1. **Didesnę riziką** kelia tarptautinės varžybos ir tos varžybos, dėl kurių siūlomos lažybos (įskaitant užsienio ir nelegalius lažybų operatorius, kurių pasiūloje gali atsirasti ir žemesnio lygio varžybos);

5.2. **Rizikos veiksniai:** maži ar nereguliarūs sportininkų, trenerių ir teisėjų atlyginimai, finansiniai sunkumai, artimi asmeniniai ryšiai nedidelėje bendruomenėje, nepakankamas žinojimas apie manipuliavimo formas ir pasekmes, viešai neskelbiamos informacijos (sudėčių, traumų, teisėjų paskyrimų) nutekėjimas, „nereikšmingos“ rungtynės sezono pabaigoje;

5.3. **Bendra rizika vertinama kaip žema–vidutinė**, todėl Plane daugiausia dėmesio skiriama švietimui, aiškiam reglamentavimui, pranešimų kanalams ir bendradarbiavimui su Agentūra.

6. Rizikos vertinimas atnaujinamas kasmet, rengiant Plano įgyvendinimo ataskaitą (5.2 priemonė), ir gavus informacijos apie galimus manipuliavimo atvejus.

III SKYRIUS. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

7. Plano tikslas – apsaugoti beisbolo sporto varžybų sąžiningumą ir nenuspėjamumą, užkertant kelią manipuliavimui sporto varžybomis ir užtikrinant, kad galimi pažeidimai būtų laiku pastebėti, apie juos pranešta ir jie išnagrinėti.

8. Plano uždaviniai:

8.1. Užtikrinti aiškų ir taisyklių reikalavimus atitinkantį teisinį reglamentavimą;

8.2. Informuoti beisbolo bendruomenę apie manipuliavimo draudimus, riziką ir pranešimo būdus;

8.3. Šviesti sportininkus, trenerius, teisėjus ir kitus asmenis apie manipuliavimo sporto varžybomis žalą;

8.4. Užtikrinti pranešimų priėmimą, galimų atvejų nagrinėjimą ir bendradarbiavimą su Agentūra bei teisėsaugos institucijomis;

8.5. Reguliariai vertinti Plano įgyvendinimą ir jį tobulinti.

IV SKYRIUS. PRIEMONĖS

Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo terminas	Atsakingas subjektas	Vertinimo rodiklis	Rodiklio reikšmė
1 uždavinys. Užtikrinti aiškų teisinį reglamentavimą					
1.1.	Patvirtinti LBA Etikos ir drausmės kodekso naują redakciją (draudimas netinkamai naudoti ar platinti viešai neskelbiamą informaciją, nagrinėjimo procedūros, sankcijos) ir paskelbti ją www.beisbolas.lt	Patvirtinti – 2026 m. spalio 30 d.; paskelbti – iki 2026 m. lapkričio 6 d.	LBA narių suvažiavimas (tvirtina), LBA generalinis sekretorius (skelbia)	Patvirtinta ir paskelbta Kodekso redakcija	1 (taip)
1.2.	Patvirtinti šį Planą ir paskelbti jį www.beisbolas.lt	Patvirtinti – iki 2026 m. lapkričio 13 d.; paskelbti – per 3 darbo dienas nuo patvirtinimo	LBA prezidiumas	Patvirtintas ir paskelbtas Planas	1 (taip)
1.3.	Paskirti už kovą su manipuliavimu sporto varžybomis atsakingą asmenį (kontaktinį asmenį Agentūrai, pranešimų priėmėją) ir paskelbti jo kontaktus	Iki 2026 m. lapkričio 13 d.; peržiūrima kasmet	LBA prezidiumas	Paskirtas asmuo, paskelbti kontaktai	1 (taip)

Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo terminas	Atsakingas subjektas	Vertinimo rodiklis	Rodiklio reikšmė
1.4.	Į kasmetinius Lietuvos beisbolo čempionato ir kitų LBA varžybų nuostatus įtraukti nuorodą į Kodekso VII skyrių: lažybų draudimą, viešai neskelbiamos informacijos apsaugą, pareigą pranešti	Kasmet, tvirtinant sezono varžybų nuostatus	LBA administracija	Varžybų nuostatų, kuriuose yra nuostatos, dalis	100 % LBA varžybų nuostatų
1.5.	Į licencijavimo tvarką įtraukti reikalavimą sportininkams, treneriams ir teisėjams pasirašyti susipažinimo su Kodekso VII skyriumi deklaraciją (Plano priedas)	Nuo 2027 m. sezono	LBA administracija, klubai	Licencijuotų asmenų, pasirašiusių deklaraciją, dalis	2027 m. – ≥ 80 %; nuo 2028 m. – 100 %
1.6.	Rekomenduoti klubams į sutartis su sportininkais ir treneriais įtraukti manipuliavimo ir lažybų draudimo nuostatas	2027 m. I ketv.	LBA administracija	Klubams išsiųstas rekomendacinis raštas su pavyzdine nuostata	1 (taip)
1.7.	LBA prezidiumo nariams, generaliniam sekretoriui, Drausminių organų nariams ir teisėjus skiriantiems asmenims deklaruoti privačius interesus (įskaitant ryšius su lažybų organizatoriais ir klubais) LBA interesų konfliktų valdymo politikoje nustatyta tvarka	Iki 2027 m. sausio 31 d.; tikslinama per 30 dienų nuo aplinkybių pasikeitimo	LBA prezidentas, prezidiumo nariai, generalinis sekretorius	Deklaravusių asmenų dalis	100 %
2 uždavinys. Informuoti beisbolo bendruomenę					
2.1.	Sukurti ir palaikyti www.beisbolas.lt skiltį „Sąžiningas sportas“ (kova su manipuliavimu): informacija, Kodeksas, Planas, nuoroda į www.antidopingas.lt, pranešimo kontaktai	Sukurti iki 2026 m. lapkričio 13 d.; atnaujinti kasmet iki sausio 31 d.	LBA administracija, atsakingas asmuo	Veikianti skiltis; atnaujinimų skaičius per metus	1 skiltis; ≥ 1 atnaujinimas per metus

Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo terminas	Atsakingas subjektas	Vertinimo rodiklis	Rodiklio reikšmė
2.2.	Skelbti informacinius pranešimus apie manipuliavimo pavojus ir pranešimo būdus LBA socialinių tinklų paskyrose	Kasmet, sezono pradžioje ir prieš atkrintamąsias varžybas	LBA administracija	Paskelbtų pranešimų skaičius per metus	≥ 2 per metus
2.3.	Prieš kiekvieną sezoną išsiųsti klubams informacinį raštą apie Kodekso VII skyriaus reikalavimus ir paprašyti supažindinti su jais sportininkus	Kasmet, iki sezono pradžios	LBA administracija, atsakingas asmuo	Raštą gavusių klubų dalis	100 % klubų
2.4.	Teisėjų paskyrimų, sudėčių ir kitos viešai neskelbiamos informacijos apsaugos priminimas teisėjams ir LBA darbuotojams; informacija apie paskyrimus teikiama tik tiems asmenims, kuriems ji būtina	Kasmet, sezono pradžioje; nuolat	LBA administracija, teisėjų atstovas	Supažindintų teisėjų ir darbuotojų dalis	100 %
2.5.	Skiltyje „Sąžiningas sportas“ skelbti, kaip nagrinėjami pranešimai apie galimą manipuliavimą (procedūros santrauka pagal Kodekso 14–15 punktus)	Iki 2026 m. lapkričio 13 d.	Atsakingas asmuo	Paskelbta procedūros santrauka	1 (taip)
2.6.	Viešai skelbti LBA pajamų šaltinius (valstybės lėšos, rėmėjai, partneriai) už praėjusius metus	Kasmet iki kovo 31 d.	LBA generalinis sekretorius	Paskelbta informacija	1 per metus
3 uždavinys. Šviesti sportininkus, trenerius, teisėjus ir kitus asmenis					
3.1.	Organizuoti seminarą (mokymus) apie manipuliavimo sporto varžybomis žalą, formas ir pranešimo būdus kartu su Agentūra (gyvai ar nuotoliu) Lietuvos rinktinių kandidatams, čempionato sportininkams, treneriams, teisėjams ir klubų vadovams	Kas 1 metus: 2027 m. ir 2028 m. (I pusmetis)	Atsakingas asmuo, LBA administracija, Agentūra	Mokymų skaičius; dalyvavusių rinktinių kandidatų dalis; klubų, kurių atstovai dalyvavo, dalis	1 mokymai per 2 metus; ≥ 80 % rinktinių kandidatų; ≥ 1 atstovas iš kiekvieno klubo

Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo terminas	Atsakingas subjektas	Vertinimo rodiklis	Rodiklio reikšmė
3.2.	Prieš kiekvienas tarptautines varžybas pravesti trumpą instruktažą rinktinei apie lažybų draudimą, viešai neskelbiamos informacijos apsaugą ir veiksmus gavus pasiūlymą manipuliuoti	Prieš kiekvienas tarptautines varžybas	Rinktinių vadovai (treneriai), atsakingas asmuo	Instruktuotų rinktinių narių dalis	100 %
3.3.	Skatinti sportininkus, trenerius ir teisėjus išklausyti Agentūros ar tarptautinių organizacijų (WBSC, Tarptautinio olimpinio komiteto) nuotolinius mokymus apie kovą su manipuliavimu ir platinti nuorodas į juos	Nuolat; nuorodos atnaujinamos kasmet	Atsakingas asmuo	Paskelbtos nuorodos skiltyje; mokymus baigusių asmenų skaičius	Nuorodos paskelbtos; ≥ 10 asmenų per metus
3.4.	Atsakingo asmens ir Etikos ir drausmės komisijos narių kvalifikacijos tobulinimas (Agentūros konsultacijos, mokymai)	Iki 2027 m. pabaigos, vėliau – pagal poreikį	LBA prezidiumas, atsakingas asmuo	Mokymuose dalyvavusių asmenų skaičius	≥ 2 asmenys
3.5.	Jaunimo (U15 – U18) komandų sportininkams pristatyti sąžiningo sporto ir manipuliavimo prevencijos temą (pvz., per stovyklas, rinktinės susirinkimus)	Kasmet	Jaunimo rinktinių treneriai, atsakingas asmuo	Užsiėmimų skaičius per metus	≥ 1 per metus
4 uždavinys. Užtikrinti pranešimų priėmimą, nagrinėjimą ir bendradarbiavimą					
4.1.	Užtikrinti pranešimų priėmimą per atsakingą asmenį ir Etikos ir drausmės komisiją, įskaitant anoniminius; užtikrinti pranešėjų konfidencialumą	Nuolat	Atsakingas asmuo, Etikos ir drausmės komisija	Užregistruotų ir išnagrinėtų pranešimų dalis	100 % gautų pranešimų užregistruota ir išnagrinėta
4.2.	Apie gautą informaciją dėl galimo manipuliavimo informuoti Agentūrą, o esant nusikalstamos veikos požymių – teisėsaugos institucijas (Kodekso 15 punktas)	Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo	Etikos ir drausmės komisija, atsakingas asmuo	Laiku perduotų pranešimų dalis	100 %

Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo terminas	Atsakingas subjektas	Vertinimo rodiklis	Rodiklio reikšmė
4.3.	Galimus manipuliavimo atvejus nagrinėti Kodekso X–XI skyriuose ir 15 punkte nustatyta tvarka; galutinius sprendimus teikti Agentūrai	Kodekso nustatytais terminais	Etikos ir drausmės komisija, Apeliacinis teismas	Kodekso terminais išnagrinėtų bylų dalis	100 %
4.4.	Bendradarbiauti su Agentūra ir WBSC Europe / WBSC: keistis informacija apie įspėjimus dėl neįprastų lažybų, teikti Agentūrai prašomą informaciją	Nuolat	Atsakingas asmuo	Atsakytų Agentūros užklausų dalis	100 % per Agentūros nurodytą terminą
4.5.	Stebėti varžybų rezultatus ir eigą dėl neįprastų atvejų (netikėti rezultatai, neįprastas žaidimas, teisėjų ar komisarų pranešimai) ir apie juos informuoti atsakingą asmenį	Nuolat, sezono metu	Varžybų direktorius, teisėjai, LBA administracija	Patikrintų signalų dalis	100 % gautų signalų patikrinta
4.6.	Teikti Agentūrai LBA organizuojamų varžybų kalendorių, tvarkaraščius ir jų pakeitimus, kad būtų galima stebėti lažybų rinką ir galimus manipuliavimo atvejus	Iki sezono pradžios; pakeitimai – per 3 darbo dienas	LBA administracija	Laiku pateiktų kalendorių ir pakeitimų dalis	100 %
4.7.	Galutinius sprendimus manipuliavimo sporto varžybomis bylose skelbti www.beisbolas.lt (Kodekso 15.5 papunktis)	Per 10 darbo dienų nuo sprendimo įsiteisėjimo	Etikos ir drausmės komisija, LBA administracija	Laiku paskelbtų sprendimų dalis	100 %
5 uždavinys. Vertinti Plano įgyvendinimą					
5.1.	Pateikti Plano įgyvendinimo ir rizikos vertinimo informaciją Agentūrai ar Nacionalinei sporto agentūrai, kai to reikalaujama vertinant Taisyklių laikymąsi	Pagal Agentūros nurodytus terminus	Atsakingas asmuo, LBA generalinis sekretorius	Laiku pateikta informacija	1 (taip) kasmet

Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo terminas	Atsakingas subjektas	Vertinimo rodiklis	Rodiklio reikšmė
5.2.	Parengti metinę Plano įgyvendinimo ataskaitą (įvykdytos priemonės, rodiklių reikšmės, gauti pranešimai, išnagrinėtos bylos – be asmens duomenų) ir pristatyti ją LBA prezidiumui bei narių suvažiavimui; prireikus atnaujinti rizikos vertinimą ir priemones	Kasmet iki vasario 1 d. (už praėjusius metus)	Atsakingas asmuo	Patvirtinta ataskaita, paskelbta www.beisbolas.lt	1 per metus
5.3.	Patvirtinti manipuliavimo sporto varžybomis rizikos veiksnių sąrašą (Plano II skyrius), įvertinti jų pasireiškimo tikimybę ir kasmet jį peržiūrėti	Iki 2027 m. kovo 1 d.; vėliau – kasmet	Atsakingas asmuo, LBA prezidiumas	Patvirtintas ir peržiūrėtas sąrašas	1 per metus
5.4.	Atlikti anoniminę beisbolo bendruomenės apklausą apie manipuliavimo sporto varžybomis paplitimą, toleranciją ir žinias apie pranešimo būdus; rezultatus panaudoti atnaujinant rizikos vertinimą	2028 m. (kartą per olimpinį ciklą)	Atsakingas asmuo	Atlikta apklausa; respondentų skaičius	1 apklausa; ≥ 50 respondentų
5.5.	Įvertinti Plano rezultatus ir parengti naujo laikotarpio planą	Iki 2029 m. gruodžio 1 d.	LBA prezidiumas, atsakingas asmuo	Patvirtintas 2030–2033 m. planas	1 (taip)

V SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Plano įgyvendinimą koordinuoja LBA prezidiumo paskirtas už kovą su manipuliavimu sporto varžybomis atsakingas asmuo. Plano įgyvendinimą prižiūri LBA prezidiumas.

10. Plano priemonės finansuojamos iš LBA lėšų, valstybės biudžeto sporto programų lėšų ir kitų teisėtų šaltinių; švietimo priemonės įgyvendinamos bendradarbiaujant su Agentūra.

11. Planas gali būti keičiamas LBA prezidiumo sprendimu, pasikeitus teisės aktams, rizikos vertinimui ar Agentūros rekomendacijoms.

12. Planas ir jo pakeitimai skelbiami LBA interneto svetainėje www.beisbolas.lt.